

ПЕРЕДУМОВИ РЕАЛІЗАЦІЯ РЕІНЖІНІРИНГУ ВИРОБНИЦТВА НА ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВАХ УКРАЇНИ

к.е.н. Г.В. Усова

Горлівський автомобільно-дорожній інститут ДВНЗ «ДонНТУ»

Поглиблення міжнародної інтеграції України актуалізує проблему конкурентоспроможності економіки. Вичерпання потенціалу екстенсивного економічного розвитку, переважаюча схильність економічних агентів до споживання на протизвагу схильності до інвестування в реальний сектор, нерозвиненість інституцій та структурні деформації в економіці зумовлюють втрату позицій України в світових рейтингах конкурентоспроможності. Звідси виникає необхідність виявлення головних переваг та загроз конкурентоспроможності економіки України. Європейська інтеграція надає нові можливості для України, однак, вона одночасно може мати негативні соціально-економічні наслідки внаслідок загострення глобальної конкуренції, нав'язування інтеграційних правил поведінки, застосування загальних для всіх суб'єктів конкурентної боротьби принципів, правил і норм.

На сьогодні економіка України має суттєві розходження в порівнянні зі світовою економікою в особливостях розвитку промислового виробництва та в організаційних формах його розвитку, тобто економіка України має свої власні відмінні характеристики. Насамперед, для українського промислового виробництва характерна неоднорідність розвитку регіонів. Вона проявляється, зокрема, у тому, що промислові підприємства Донецької, Дніпропетровської, Луганської, Запорізької, Полтавської й Харківської областей виробляють понад 60,8% обсягу промислової продукції України. На території цих областей розташовано майже 33% промислових підприємств, які знаходяться на самостійному балансі. Галузі української економіки характеризуються нерівномірністю розвитку. Це проявляється в їхній ролі по створенню ВВП. Так, понад 58% ВВП України створюють лише сім галузей: сільське господарство, чорна металургія, транспорт, торгівля, харчова промисловість, будівництво й машинобудування.

До загальної характеристики функціонування економіки України варто віднести також невідповідність оптових цін витратам на одиницю вартості товарів і послуг. Промислове споживання майже утричі перевищує споживання населення, а споживання системи загальнодержавного управління становить п'яту частину від споживання всього населення.

В українській промисловості має місце негативна тенденція у використанні оборотних коштів. У сучасних умовах у сфері обігу перебуває понад 2/3 обсягу оборотних коштів. Порушено оптимальну структуру

знаходження як за часом, так і за обсягами між сферою виробництва й сферою обігу. Остання вже не виконує функцій еквівалентності й тотожності грошових і товарних потоків. У промисловості України підсилюється витратний характер виробництва.

Надзвичайно високим залишається рівень зношеності основних виробничих фондів, енергоємність і матеріалоємність промислової продукції і, в цілому, рівень витратності виробництва. Залишається низькою рентабельність виробництва, високий рівень збиткових підприємств, незадовільна структура і дефіцит обігових коштів. Велика кількість підприємств потребує масштабної реконструкції і технічного переоснащення з метою створення умов для виготовлення продукції з конкурентоспроможними техніко-економічними показниками. Організаційно-економічний та науково-технічний потенціал підприємств потребує оптимального структурування, яке б давало можливість ефективно конкурувати на світових ринках.

Отже, аналіз виробничо-господарської діяльності вітчизняних промислових підприємств показав, що на багатьох з них склалися передумови для проведення реінжинірингу, а саме: управлінські витрати перевищують витрати на виробництво; відсутність механізму перспективного планування діяльності; недостатній обсяг виробничих потужностей для задоволення перспективних потреб внутрішнього й зовнішнього ринків; незадовільний технічний і технологічний рівень основних виробничих фондів, що безпосередньо впливає на якість продукції; технологічне відставання продукції, викликана недостатніми інвестиціями в науково-технічні розробки по створенню перспективної високопродуктивної продукції; брак кваліфікованих кадрів, тощо.

Таким чином, проведене дослідження дозволяє зробити висновок, що припущення про те, що реінжиніринг доцільно застосувати на промислових підприємствах України, підтверджує свою актуальність. Усі вищевказані фактори зумовлюють зниження рівня конкурентоспроможності вітчизняних промислових підприємств. Для подолання цих негативних тенденцій необхідно забезпечити підприємствам можливість конкурувати з більш стабільними іноземними підприємствами за рахунок формування нових конкурентних переваг на основі реінжинірингу. Отже, в сучасних умовах успішне функціонування й розвиток промислових підприємств вимагають пошуку відповідного підходу до реалізації інструментів реінжинірингу.

